

Neljapäev, 17. juuni 2010

Inimõiguste kaitsjaid toetav ELi poliitika

P7_TA(2010)0226

Euroopa Parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioon inimõiguste kaitsjaid toetava ELi poliitika kohta (2009/2199(INI))

(2011/C 236 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni, rahvusvahelisi inimõiguskonventsioone, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti;
- võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta ning inimõiguste kaitsjate olukorda käsitleva ÜRO eriraportööri tegevust;
- võttes arvesse Lissaboni lepingut, eriti selle artikleid 3 ja 21, ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
- võttes arvesse Euroopa Liidu inimõigustealaseid suuniseid ja eelkõige 2004. aastal vastu võetud ning 2008. aastal läbi vaadatud Euroopa Liidu suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta; võttes arvesse ka 2001. aasta detsembris vastu võetud ja 2009. aastal läbi vaadatud Euroopa Liidu suuniseid inimõigustealaste dialoogide kohta;
- võttes arvesse oma 6. septembri 2007. aasta resolutsiooni kolmandate riikidega peetavate inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse ELi välislepingutes sisalduvaid inimõiguste klausleid;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1889/2006 rahastamisvahendi loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend) ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 25. aprilli 2002. aasta resolutsiooni, milles käsitletakse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Liidu rolli kohta inimõiguste ja demokratiseerimise edendamisel kolmandates riikides ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma erisuuniseid parlamendiliikmete inimõiguste- ja demokraatiaalase tegevuse kohta nende visiitidel kolmandatesse riikidesse;
- võttes arvesse Sahharovi mõttevabaduse auhinna põhikirja, mille Euroopa Parlamendi esimeeste konverents 15. mail 2003. aastal vastu võttis ja mida muudeti 14. juunil 2006. aastal;
- võttes arvesse oma eelmisi resolutsioone inimõiguste olukorra kohta maailmas ja eriti nende resolutsioonide lisasid, mis käsitlevad üksikjuhtumeid;
- võttes arvesse korrapäraseid arutelusid ja kiireloomulisi resolutsioone, mis on vastu võetud seoses inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumisega;
- võttes arvesse ministrite komitee poolt 6. veebruaril 2008. aastal vastu võetud deklaratsiooni Euroopa Nõukogu tegevuse kohta inimõiguste kaitsjate paremal kaitsmisel ja nende tegevuse edendamisel;

⁽¹⁾ ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 214.

⁽²⁾ ELT L 386, 29.12.2006, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 131 E, 5.6.2003, lk 147.

Neljapäev, 17. juuni 2010

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee 24. veebruaril 2009. aastal vastu võetud resolutsiooni inimõiguste kaitsjate olukorra kohta Euroopa Nõukogu liikmesriikides ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 10. oktoobril 2007. vastuvõetud soovitus valitsusväliste organisatsioonide õigusliku staatuse kohta Euroopas ⁽²⁾;
  - võttes arvesse piirkondlike inimõigustealaseid õigusakte, sealhulgas eelkõige Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika komisjoni (ACHPR) vastu võetud resolutsioone inimõiguste kaitsjate kohta, Ameerika inimõiguste konventsiooni ning Araabia inimõiguste hartat;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeskiri (viisaeskiri) ⁽³⁾;
  - võttes arvesse mõnes ELi liikmesriigis rakendatavaid programme ohustatud inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks ja neile varjupaiga pakkumiseks;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0157/2010),
- A. arvestades, et ÜRO põhikirja kohaselt peab iga liikmesriik kandma hoolt inimõiguste ja vabaduste üha suurema ülemaailmse austamise ja järgimise eest;
- B. arvestades, et vastavalt 1998. aastal vastu võetud ÜRO deklaratsioonile on mõiste „inimõiguste kaitsja“ kasutusel sellise inimese kohta, kes tegutseb üksi või koos teistega, et inimõigusi rahumeelsete vahendite abil edendada või kaitsta;
- C. arvestades, et inimõiguste kaitsjatel on põhiliste inimõiguste kaitsjate ja edendajatena tähtis roll olulised tegutsejad kogu maailmas, ning sealjuures riskivad nad tihti eluga; arvestades, et inimõiguste kaitsjad on ka oluline tegevjõud demokraatlike põhimõtete tugevdamisel oma riigis, et nende tegevus jääb õiglaseks ja läbipaistvaks, et nad suurendavad oma usaldusväärsust täpse teavitamisega ning kannavad seega inimlikku ühendust demokraatia ja inimõiguste austamise vahel;
- D. arvestades, et inimõiguste kaitsjate toetamine on juba kaua olnud üks osa Euroopa Liidu välispoliitikast inimõiguste vallas; arvestades, et ELi toetus eri riikidele on erinev, sõltuvalt sellest, millise riigiga on tegemist;
- E. arvestades eriti ka seda, et Euroopa Liit pöörab erilist tähelepanu inimõiguste kaitse tugevdamisele kooskõlas Lissaboni lepinguga, milles on ette nähtud Euroopa Liidu ühinemine Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;
- F. arvestades, et Euroopa Parlamendil on oluline roll inimõiguste ja demokraatia edendamisel, sealhulgas ka demokraatia ja inimõiguste kaitsjate kaitsmisel; seda tehakse parlamendi delegatsioonide lähetamisega kolmandatesse riikidesse, kuulamiste, resolutsioonide, kirjade ja – mis samuti väga oluline – Sahharovi auhinna kaudu ning raportitega, mis käsitlevad inimõiguste olukorda kogu maailmas;
- G. arvestades, et Euroopa Liit kooskõlastab oma meetmeid üha rohkem ka teiste piirkondlike ja rahvusvaheliste mehhanismidega, mis on loodud Aafrikas, Euroopas ja Ameerikas, et jälgida tähelepanelikult inimõiguste kaitsjate olukorda ja nõuda, et riigid tagaksid kooskõlas rahvusvaheliste ja piirkondlike inimõigustealaste kohustustega inimõiguste kaitsjate tööd soodustava keskkonna;
- H. arvestades, et Euroopa Liidu usaldusväärsus inimõiguste kaitsjate kaitsmisel maailmas on tihedalt seotud inimõiguste ja põhivabaduste austamisega ELis endas;

⁽¹⁾ RES/1660(2009).

⁽²⁾ CM/Rec(2007)14.

⁽³⁾ ELT L 243, 15.9.2009, lk 1.

Neljapäev, 17. juuni 2010

- I. arvestades, et inimõiguste kaitsjad seisavad oma tegevuse käigus silmitsi inimõiguste rikkumistega, ning arvestades, et need rikkumised hõlmavad tapmisi, surmaaõhvardusi, rööve ja inimrööve, meelevaldset vahistamist ja kinnipidamist ning teisi ahistamis- ja hirmutamismeetmeid, näiteks laimukampaaniaid, ning arvestades, et kõik need rikkumised on suunatud ka inimõiguste kaitsjate perekonnaliikmetele, sealhulgas lastele, ja sugulastele, et hoida neid tagasi oma tegevust jätkamast; arvestades, et inimõiguste kaitsjate tegevusele piirangute seadmine ja nende tagakiusamine kahjustavad paljudes piirkondades inimõiguste kampaaniaid;
- J. arvestades, et inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks on vaja tugevdada ELi inimõigustealast poliitikat üldiselt;
- K. arvestades, et eelkõige on ohustatud naissoost inimõiguste kaitsjad, ja arvestades, et teised kaitsjate rühmad ja kategooriad, kes võivad oma tegevusest tulenevalt eriti kergesti saada rünnakute ja inimõiguste rikkumiste osaliseks, hõlmavad neid, kes tegelevad kodaniku- ja poliitiliste õiguste (eriti sõna-, mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus, sealhulgas usuvähemuste õigused) ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste (eriti õigus toidule ja juurdepääs loodusvaradele) kaitsmisega (nimetatud õiguste kaitsjate hulka kuuluvad ametiühingute esindajad), samuti isikuid, kes kaitsevad vähemuste ja kogukondade õigusi, laste õigusi, põlisrahvaste õigusi ning homo-, bi- ja transseksuaalide õigusi, ning korrupsiooni vastu võitlejaid;
- L. arvestades, et inimõiguste kaitsjate tagakiusamiseks kasutatakse üha keerulisemaid vahendeid, lähtuvalt uutest tehnoloogiatest, aga ka valitsusväliste organisatsioonide kohta käivatest seadustest ja haldustakistustest, mis piiravad rängalt sõltumatu kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ja -võimalusi; rõhutades sellega seoses, et mõne riigi valitsus raskendab inimõiguste kaitsjatel organisatsioonide ametlikku registreerimist või takistab seda ning võtab nad hiljem vastutusele ühinemisvabaduse õiguse ebaseadusliku teostamise eest;
- M. arvestades, et niisugused aktsioonid kujutavad endast inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse ja mitme üldtunnustatud põhivabaduse selget rikkumist;
- N. arvestades, et inimõiguste kaitsjatele seatakse piiranguid – ja mõnikord võetakse nad otse sihikule – ka poliitiliste vahendite, õigusaktide ja menetlustega, mida kirjeldatakse kui julgeolekumeetmeid, tihti kuulub sinna juurde veel häbimärgistamine ja terrorismisüüdistus;
- O. arvestades, et erilised raskused, millega inimõiguste kaitsjate liidud ja ühendused kokku puutuvad, on sisseseade konfiskeerimine, ruumide sulgemine, suurte trahvide määramine ning pangakontode ülihoolikas ja erapoolik kontrollimine;
- P. arvestades, et inimõiguste klauslit sisaldavad kaubanduslepingud annaksid ELile võimaluse nõuda kaubandustingimusest inimõiguste austamist,
1. tunnustab inimõiguste kaitsjate hindamatut panust inimõiguste, õigusriigi põhimõtete ja demokraatia kaitsmisel ja edendamisel ning konfliktide ennetamisel, kus nad riskivad nii omaenda kui ka oma pere ja vanemate julgeolekuga; tunneb heameelt selle üle, et ÜRO 1998. aasta deklaratsioon ei sisalda inimõiguste kaitsja täpset määratlust ning kutsub nõukogu ja komisjoni üles seda lähenemist kindlalt toetama;
  2. kutsub ELi üles võtma esmatähtsaks ülesandeks olemasolevate vahendite ja mehhanismide tõhusama rakendamise, et tagada Euroopa Liidus inimõiguste kaitsjatele sidus ja süstemaatiline kaitse; soovib Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal välja töötada vahendid ja tugevamini tulemustele suunatud meetodid, mis hõlmaksid ka olemasolevate inimõigustealaste poliitiliste meetmete ja dialoogide hindamist;
  3. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid väljendaksid poliitilist tahet inimõiguste kaitsjate tegevuse toetamiseks ning seega ka tahet paremini ära kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid ja tahet välja töötada uusi, täiendavaid mehhanisme inimõiguste kaitsjate tegevuse toetamiseks ja edendamiseks tõelise osalusstrateegia kaudu, mis peaks aitama kaasa kaitsjate tegevust soodustava keskkonna kujundamisele, milles nad saaksid täita oma ülesandeid ja tunda end kaitstuna; rõhutab, et see peab olema ühendatud poliitikaga, mille eesmärk on inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakute ja ähvarduste ennetamine ning rünnakute ja ähvarduste eest kaitsmine nii kiireloomuliste kui ka pikaajaliste meetmete kaudu;

Neljapäev, 17. juuni 2010

Institutsioonilise tasandi tugevdamine ja uuendused seoses Lissaboni lepinguga

4. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga seatakse inimõiguste edendamine ja kaitsmine Euroopa Liidu välistegevuses kesksse kohale, nagu on rõhutatud lepingu artiklites 3 ja 21; rõhutab, et esmajärjekorras tuleks tagada, et inimõiguste kui liidu välispoliitika ühe põhiväärtuse ja eesmärgi edendamine kajastuks nõuetekohaselt Euroopa välisteenistuse loomises ja struktuuris, sealhulgas piisava hulga inimeste teenistusse võtmises; nõuab seepärast keskse teabe keskuse loomist, millel oleks Euroopa välisteenistuse raames inimõiguste kaitsjate suhtes konkreetsed ülesanded;

5. rõhutab, et inimõiguste kaitsjate kohta käivate suuniste rakendamine ELi missioonide poolt on seni olnud ebapiisav, ning kutsub komisjoni üles tegema selle probleemi käsitlemiseks süvaanalüüsi; märgib sellega seoses, et Lissaboni lepingu vastuvõtmisest tulenevalt tuleb komisjoni delegatsioonidel kolmandates riikides nüüd täiel määral ära kasutada uued võimalused, kuid neile on pandud ka uusi kohustusi, et selle küsimusega paremini tegeleda, kuna komisjoni delegatsioonidest saavad liidu delegatsioonid, kellel on üha suurem roll ELi esindamisel ja inimõigustealase poliitika elluviimisel; kordab seetõttu oma nõuet, et määrataks süsteemselt iga riigi kohta ametisse kõrgesti kvalifitseeritud poliitiline ametnik, kellel on inimõiguste ja demokraatiaga seonduvad konkreetsed kohustused, ning et koondataks ühte inimõigusi käsitlevad suunised ja töötataks välja parimad tavad ning rakendataks neid ELi missioonide töötajate koolitusprogrammides, ametijuhendites ja hindamisprotsessides;

6. rõhutab inimõiguste klausli tähtsust kaubanduspoliitikas, partnerluses ning ELi ja kolmandate riikide vahelistes kaubanduslepingutes; teeb ettepaneku hinnata inimõiguste olukorda kolmandates riikides, kes on ELiga kaubandussuhetes;

7. eeldab, et välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ametisse nimetamine, kes on samal ajal komisjoni asepresident, ja ühise välisteenistuse loomine võib märkimisväärselt tõsta ELi järjekindlust ja tõhusust kõnealuses valdkonnas, ning soovib tungivalt, et kõrge esindaja / asepresident tihedas koostöös kohaliku sõltumatu kodanikuühiskonna esindajatega institutsionaliseeriks kohalike strateegiate väljatöötamise ja ka strateegiate regulaarse hindamise, et tagada inimõiguste kaitsjaid käsitlevates ELi suunistes sätestatud kaitsemeetmete tegelik rakendamine;

8. peab vajalikuks kontaktide tihendamist sõltumatu kodanikuühiskonnaga ja nendest tulenevalt süstemaatilist tegevust ning inimõiguste kaitsjatele juurdepääsu võimaldamist ELi kohapealsetele delegatsioonidele ja missioonidele; tervitab seoses sellega eesistujariigi Hispaania nõudmist, et ELi missioonides nimetataks inimõiguste kaitsjatega ühenduse pidamiseks ametisse ühine kohapealne kontaktametnik, kelle ülesandeks oleks kooskõlastada Euroopa Liidu poolset tegevust ning parandada sealjuures juurdepääsu inimõiguste rikkumisi puudutavale teabele ja edendada koostööd kodanikuühiskonnaga, millega ühtlasi tagataks nende tegevuse läbipaistvus ning kiire ja paindliku reageerimise võimalus hädaolukorras; palub Euroopa Parlamenti nendest ametissenimetamistest teavitada;

Sidusama ja süstemaatilisema lähenemisviisi suunas ELi inimõigusi käsitlevas poliitikas

9. tunneb muret inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suuniste puuduliku rakendamise pärast; nõuab tungivalt, et kõik ELi delegatsioonid järgiksid neid suuniseid nõuetekohaselt ja täies ulatuses ning et tehtaks suuremaid jõupingutusi tagamaks, et kõik delegatsioonid arendaksid enne 2010. aasta lõppu välja kohalikud rakendamisstrateegiad või kui sellised strateegiad on juba olemas, siis vaataksid need samaks ajaks läbi; nõuab nende kohalike strateegiate nimekirja kättesaadavaks tegemist Euroopa Parlamendile ning nende avaldamist ELi aastaaruandes inimõiguste kohta;

10. kutsub nõukogu, komisjoni ja ELi delegatsioone üles aktiivselt kaasama inimõiguste kaitsjaid ja nende organisatsioone kohalike strateegiate koostamise, nende üle järelevalve teostamise ja nende läbivaatamise protsessis, kuna see mõjutab nende strateegiate tulemuslikku väärtust;

11. on arvamusel, et inimõiguste kaitsjate ja diplomaatide ühiste koosolekute korraldamine vähemalt kord aastas, nagu on soovitatud ELi suunistes, aitab ilmselgelt kaasa nimetatud protsesside väljatöötamisele ning julgustab tulevikus koosolekuid korraldama korrapärasemal ja süstemaatilisemal moel; nõuab jõupingutuste tegemist, et tagada riigis ja piirkondades tegutsevate eri profiiliga inimõiguste kaitsjate osalus sellistel kohtumistel;

Neljapäev, 17. juuni 2010

12. seoses sellega kutsub ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kaaluma võimalust korraldada rahvusvaheline inimõiguste kaitsjate kohtumine, milles osaleksid ka ÜRO asutused, piirkondlikud inimõiguste konventsioonide sekretariaadid ning rahvusvahelised ja piirkondlikud valitsusvälised organisatsioonid ning mille eesmärgiks oleks inimõiguste kaitsjate kaitse tugevdamine kogu maailmas;
13. rõhutab, et suuniste rakendamise juures on vaja võrdõiguslikkuse dimensiooni ning meetmeid, mis on suunatud naissoost inimõiguste kaitsjatele ning muudele eriti ohustatud rühmadele (näiteks ajakirjanikud ja inimõiguste kaitsjad, kes võitlevad majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste, laste õiguste ning vähemuste, eriti usuliste ja keeleliste vähemuste õiguste eest ning samuti põlisrahvaste õiguste ning homo-, bi- ja transseksuaalide õiguste eest);
14. rõhutab sõnavabaduse tähtsust ning internetipõhiste ja muude massiteabevahendite rolli inimõiguste kaitsjate innustamisel;
15. on arvamusel, et uute tehnoloogiate arengut ja selle mõju inimõiguste kaitsjatele tuleb hinnata ning lisada hinnangu tulemused ELi olemasolevatesse inimõiguste ja inimõiguste kaitsjate alastesse programmidesse;
16. on seisukohal, et inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suuniste rakendamise kohalikud strateegiad peaksid kajastuma riigi strateegiadokumentides / riiklikes sihtprogrammides, Euroopa naabruspoliitika (ENP) tegevuskavades, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi (EIDHR) iga-aastastes tegevuskavades ning stabiliseerimisvahendites;
17. kordab, et Lissaboni lepingu abil tuleb inimõiguste kaitsjate tegevuse edendamine, kaitsmine ja turvalisus seada ELi suhetes kolmandate riikidega esikohale ning integreerida kõigil tasanditel ja ELi välispoliitika kõigis aspektides ning meetmetes, et suurendada ELi-poolse inimõiguste kaitsjate toetuse sidusust, tõhusust ja usaldatavust; on arvamusel, et konkreetsete inimõiguste- ja demokraatiaalaste riiklike strateegiate väljatöötamine, tõhus rakendamine ja regulaarne järelevalve võiks nimetatud sihipärasele lähenemisviisile oluliselt kaasa aidata;
18. on arvamusel, et inimõiguste kaitsjaid kolmandates riikides on võimalik kaitsta paremini, muutes inimõigustealased dialoogid tõhusamaks; rõhutab vajadust tõstatada süstemaatiliselt küsimus inimõiguste kaitsjate olukorrast kõigis poliitilistes ja inimõigustealastes dialoogides ja kaubanduslähirääkimistes kolmandate riikidega ning üldisemalt ühinemisvabaduse õiguse olukorrast ja selle parandamisest liikmesriikide õigusaktides, eeskirjades ja tavades, tuletades partneritele meelde riikide kohustust tagada, et kõik ÜRO deklaratsioonis nimetatud inimõiguste kaitsjaid käsitlevad kohustused ja õigused lisatakse riigisisesse õigusesse, kaasa arvatud õigus ühinemisvabadusele, õigus koosolekuvabadusele ja õigus saada täiesti läbipaistvat ja nende otsuste sõltumatust austavat riigisisest ja välisrahastamist, samuti sõnavabadus, mis on inimõiguste kaitsjate töö jaoks oluline õigus; rõhutab, et ka partnerriikidele tuleks tuletada meelde kohustust kaitsta ja edendada inimõiguste kaitsjate ja nende töö austamist ning vastutust selle eest, luues tingimused, mis võimaldavad täiel määral inimõigusi toetada, jälgida ja nende kohta aru anda;
19. on arvamusel, et riikliku ja välisrahastamise osas tuleks vastu võtta kindlad kriteeriumid vastavalt asjakohastele ning vajalikele läbipaistvus- ja konfidentsiaalsusnõuetele; nõuab, et rakendatakse meetmeid, mis tagaksid muude selliste kriteeriumidega arvestamise, mida inimõiguste kaitsjad kasutavad, kui see on nende töö jaoks vajalik;
20. kordab veel, et Euroopa Parlamendi delegatsioonidel, kui EP ja kolmandate riikide vaheliste suhete eest vastutavatel organitel, võiks olla veel olulisem osa inimõiguste kaitsjate aitamisel vastavalt erisuunistele Euroopa Parlamendi liikmete inimõiguste- ja demokraatiaalaste tegevuste kohta visiitidel kolmandatesse riikidesse;
21. nõuab, et Euroopa Parlamendile antaks ELi ja kolmandate riikide vahelistes inimõigustealastes dialoogides rohkem sõnaõigust;
22. kutsub üles kaasama inimõigustealastesse dialoogidesse ka ettevõtjad;
23. on seisukohal, et inimõiguste kaitsjate kaitsmisel on vaja nii sidusat, koordineeritud ELi lähenemist kui ka ruumi liikmesriikide täiendavale rollile;

Neljapäev, 17. juuni 2010

24. mõistab hukka inimõiguste kaitsjate vastu toime pandud rikkumiste eest karistamatuse õhkkonna, mis on valdav paljudes maailma riikides; kutsub nõukogu ja komisjoni üles tõstatama kõnealuse küsimuse kahepoolses suhtluses, nõudes tungivalt, et kõik riigid tagaksid, et rikkumiste toimepanijate üle mõistetak – olenemata nende ametikohast või ülesandest – kohut sõltumatus ning tõhusas distsiplinaar- ja kriminaal-korras, arvestades alati Euroopa Inimõiguste Kohtusse edasikaebamise võimalusega pärast seda, kui sise-riiklikud kohtuinstantsid on ammendatud;

25. rõhutab vajadust tagada, et riiklikku ja üldist julgeolekut, sealhulgas terrorismivastast tegevust, ei kasutataks meelevaldse ettekäändena inimõiguste kaitsjate vastu;

26. rõhutab, et parlamendiliikmetel on samuti oluline osa selle tagamisel, et riigisisised õigusaktid, mis võivad mõjutada inimõiguste kaitsjaid ja nende tegevust, viidaks kooskõlla rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigustealaste normidega; rõhutab seepärast, kui oluline on, et Euroopa Parlamendi liikmed käsitleksid süstemaatiliselt kõnealuseid küsimusi kahe- ja mitmepoolsetel kohtumistel nii teiste parlamendiliikmete kui ka kohalike ekspertidega kooskõlas Euroopa Parlamendi erisuunistega parlamendiliikmete inimõiguste- ja demokraatiaalase tegevuse kohta nende visiitidel kolmandatesse riikidesse;

27. rõhutab, kui oluline on sõltumatu kodanikuühiskonna kaasamine täiel määral kõigi inimõigustealaste dialoogide ettevalmistamisse kas kodanikuühiskonna seminaride või teiste vahendite kaudu; on arvamusel, et sidet kodanikuühiskonna seminaride ja ametliku dialoogi vahel on vaja tugevdada, andes sel eesmärgil välja esitatud soovitusi ning tagades kodanikuühiskonnale pärast dialoogi toimumist paremad järelmeetmed ja parema tagasiside; rõhutab, kui oluline on dialoogi käigus jätkata üksikjuhtumite esiletoomist, ning on arvamusel, et nimekirjade avalikustamine tõhustaks ELi meetmete mõju ja suurendaks avalikkuse tähelepanu kõnealustele juhtumitele, eeldusel, et avalikustamine ei sea inimõiguste kaitsjaid ohtu; rõhutab sellise riski hindamisel koostöö olulisust teiste inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonnaga;

28. on arvamusel, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR), mis on juba tõestanud oma suutlikkust toetada ning edendada inimõiguste austamist ja õigusriigi põhimõtte tugevdamist, peaks edaspidi jätkuvalt suurendama otsetoetust inimõiguste kaitsjatele, et vastata nii nende lühiajalistele kui ka pikaajalistele vajadustele ja tagada, et see ulatub ka eriti haavatavate inimrühmadeni ja inimõiguste kaitsjateni, kes elavad äärepoolsemates ja tähelepanu keskpunktist väljapoole jäävates piirkondades;

29. nõuab, et nõukogu ja kõrge esindaja mõistaksid süstemaatiliselt hukka ja noomiksid rahvusvahelisi ettevõtteid, kes pakuvad rõhuvatele režiimidele jälitustehnoloogiat, soodustades nii inimõiguste kaitsjate tagakiusamist ja arreteerimist;

Suurem läbipaistvus ja nähtavus kui kaitsemeede

30. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tõstma inimõiguste kaitsjate, Euroopa välisteenistuse, ELi suur-saatkondade ja ELi välisministrite seas sihipäraste meetmete abil teadlikkust suuniste olemasolust, et tagada nende täielik heakskiit ja rakendamine; on arvamusel, et suunistes ette nähtud iga-aastased kohtumised kujutaksid endast olulist toetust inimõiguste kaitsjatele ning samuti aitaksid need suurendada ELi meetmete usaldusväärsust ja nähtavust ning näidata sel viisil, kui oluline on ELi jaoks inimõiguste kaitse;

31. rõhutab, et inimõiguste kaitsjatele ja nende tööle antud tunnustus ja nähtavus võib aidata kaasa ka nende kaitsmisele rasketes oludes, kuna rikkumiste toimepanijad võivad tegutsemast loobuda, kui kuritarvitamine märkamatuks ei jää; kutsub ELi liikmesriike ja ELi delegatsioone üles võimaluse korral avaldama konkreetse juhtumiga seotud demarše ja muud tegevust, konsulteerides alati inimõiguste kaitsja ja tema perekonnaga; kutsub ELi missioone üles andma inimõiguste kaitsjatele ja/või nende perekondadele ning valitsusvälistele organisatsioonidele, kes teavitasi ELi konkreetsest juhtumist, süstemaatiliselt tagasisidet iga nende nimel võetud meetme kohta, olenemata selle vormist, nagu suunistes on sätestatud;

32. kutsub Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja kõiki välissuhete eest vastutavaid volinikke üles kohtuma süstemaatiliselt inimõiguste kaitsjatega, kui nad külastavad ametlikult kolmandaid riike, ja rõhutab, et toetus inimõiguste kaitsjatele tuleks kindlasti lisada ELi eriesindajate volituste hulka; rõhutab, et nii kõrge esindaja kui ka eriesindajad peavad oma tegevuse kohta selles valdkonnas andma aru Euroopa Parlamendile;

Neljapäev, 17. juuni 2010

33. rõhutab vajadust aktiivselt toetada ja töötada välja ettepanekud selle kohta, kuidas saaks inimõiguste kaitsjate pideva toetamise ühe osana kasutada 2008. aasta detsembris Sahharovi auhinna 20. aastapäeva puhul käivitatud Sahharovi auhinna võrgustikku ning kuidas Euroopa Parlament saaks oma volituste täitmiseks paremini ära kasutada nimetatud auhinna laureatide võimalikku panust Euroopa Parlamendi erinevatesse meetmetesse; kordab oma muret teatavate Sahharovi auhinna saajate inimõiguste rikkumise üle;

Kooskõlastatute ja rohkem tulemusele suunatud meetmete suunas eesmärgiga toetada inimõiguste kaitsjaid

34. on arvamisel, et ELil on vaja arendada välja terviklik lähenemisviis inimõiguste kaitsjatele, et suurendada ELi poliitika usaldusväärsust ja tulemuslikkust ELi liikmesriikide hulgas ja suhetes kolmandate riikidega, hõlmates samal ajal ka toetusmeetmeid nende tegevuse kindlustamiseks ning ka ennetusabinõusid ja kaitsemeetmeid, võttes samal ajal arvesse nii inimõiguste kaitsjate lühiajalisi kui ka pikaajalisi vajadusi; rõhutab, et nimetatud lähenemisviisi peaksid kajastama ka demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi läbivaadatud strateegia ja ELi inimõiguste kaitsjaid käsitlevad suunised;

35. on seisukohal, et EL peaks raskeid inimõiguste rikkumisi toime panevate kolmandate riikide suhtes selgelt ette nägema asjakohased sanktsioonid ning neid kohaldama; kordab uuesti komisjonile, nõukogule ja eelkõige välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale / komisjoni asepresidendile esitatud nõudmist inimõiguste klausli tõhustamise kohta rahvusvahelistes lepingutes, et sel teel luua toimiv mehhanism selle klausli täitmisele pööramiseks kooskõlas Cotonou lepingu artiklitega 8, 9 ja 96;

36. on arvamisel, et tulemustele suunatud meetmete väljatöötamiseks peaks Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja korrapäraselt hindama inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suuniste rakendamist kõikide ELi delegatsioonide poolt kolmandates riikides, pidama seda tööd esmatahtsaks, hoolikalt jälgima selle edasist käiku ning andma soovitusi missioonidele tegevuse tõhustamiseks siis, kui rakendamine on olnud märkimisväärselt nõrk;

37. kutsub nõukogu üles muutma Euroopa ligipäasetavamaks inimõiguste kaitsjate jaoks, kes ei saa oma kodumaale jääda; nõuab, et nõukogu ja komisjon valmistaksid ette ja rakendaksid erimeetmeid selliste inimõiguste kaitsjatele ligipääsu lihtsustamiseks Euroopasse;

38. tuletab meelde vajadust lahendada sidusa kaitse- ja varjupaigastrateegia puudumise probleem sellega, et nii pikas kui ka lühikeses perspektiivis korrapäraselt kasutusele võtta erakorralisi meetmeid ja algatusi; palub, et kõrge esindaja esitaks 2010. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile raporti vastavate meetmete rakendamise kohta;

39. kordab oma nõuet, et liikmesriigid töötaksid eelkõige välja kooskõlastatud poliitika inimõiguste kaitsjatele ja nende perekonnaliikmetele eriviisade väljaandmise kohta, mille konkreetsete kavadega võivad eeskujuks olla Hispaania ja Iirimaa; on kindlalt veendunud, et Euroopa Liidu uute delegatsioonide õigus anda liikmesriikidele eriviisade väljastamise kohta soovitusi oleks liidu inimõigustepoliitikas suur samm edasi; on seisukohal, et selge viide sellele võimalusele viisataotluste menetlemise ja väljastatud viisade muutmise käsiraamatu projektis oleks suureks abiks kõnealuse ühise lähenemisviisi saavutamisel, nagu Euroopa Parlament seda juba eespool mainitud meetme õigusliku kontrolli protsessi ajal väljendas;

40. kutsub 27 liikmesriiki üles järgima sama joont viisade väljastamisel inimõiguste kaitsjatele;

41. rõhutab vajadust, et kõnealuste eriviisadega kaasneksid inimõiguste kaitsjate jaoks ajutise kaitse ja varjupaiga võimalused Euroopas, mis hõlmaksid finantsvahendeid ja majutusvõimalust ning nendega kaasnevaid programme (inimõigustealased tegevused, õpetamine Euroopa ülikoolide keelekursustel jne); tervitab eesistujariigi Tšehhi edendatava varjupaigalinnade algatust ja Hispaania valitsuse 2008. aastast rakendatavat kaitse- ja varjupaigaprogrammi ning palub asepresidendil / kõrgel esindajal Euroopa välis teenistuse raames viia 2010. aasta lõpuks lõpule Euroopa kaitse- ja varjupaigaprogramm, mida hakatakse rakendama alates 2011. aastast, võtmata samas vastutust teistelt linnadelt; kutsub seetõttu kõrget esindajat üles esitama Euroopa Parlamendile juhendi varjupaigalinnade loomise kohta ning raamettepaneku selliste linnade vaheliste võrkude loomise toetamiseks; nõuab sellega seoses täiendavat toetust olemasolevatele algatustele;

Neljapäev, 17. juuni 2010

42. rõhutab lisaks, et olukorras, kus inimõiguste eest võitlejate elu või füüsiline ja vaimne tervis võib ohus olla, peaksid ELi liikmesriikide delegatsioonid toetama ja välja töötama ka teisi kaitsevahendeid ja kiirreageerimismehhanisme; on arvamisel, et seda peaks tegema tihedas koostöös kohalike inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonnaga;

43. tervitab praegust koostööd Euroopa ja rahvusvahelise tasandi olemasolevate kaitsemehhanismide vahel, mida oleks võimalik veelgi tugevdada järjekindla teabevahetuse ja strateegiaga, et kõik nimetatud mehhanismid täiendaksid üksteist paremini nii teabe jagamisel erakorraliste juhtumite kohta kui ka pikaajaliste toetusmeetmete kooskõlastamisel, kasutades selleks näiteks kõigile ametlikele sidusrühmadele juurdepääsetavat turvalist veebiplatvormi; tervitab sellega seoses nii Euroopa Nõukogu korraldatavaid iga-aastaseid kohtumisi kui ka inimõiguste kaitsjate kaitsmise vaatluskeskuse iga-aastaseid nn mehhanismidevahelisi kohtumisi, Rahvusvahelise Inimõiguste Föderatsiooni (FIDH) ja Maailma Piinamisvastase Organisatsiooni (OMCT) ühisprogrammi eesmärgiga tugevdada rahvusvaheliste ja piirkondlike mehhanismide ja institutsioonide vahelist suhtlust inimõiguste kaitsjate kaitsmisel; kutsub üles olemasolevaid inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid Euroopa töökondi – nõukogu inimõigusi käsitleva töörühma ja Euroopa Nõukogu raames, kusjuures viimati nimetatud on Euroopa Nõukogu inimõiguste ülemvoliniku algatus – uurima tihedama koostöö viise;

44. nõuab, et ELi institutsioonid teeksid Lissaboni lepingu rakendamise kontekstis erilisi jõupingutusi inimõiguste kaitsjaid käsitleva institutsioonidevahelise koostöömehhanismi loomiseks; mõistab, et sellise mehhanismi loomist oleks võimalik lihtsustada teabekeskuste asutamisega inimõiguste kaitsjate jaoks kõigis ELi institutsioonides ja organites, kusjuures sellised keskused teeksid ELi missioonides ja delegatsioonides tihedat koostööd inimõiguste ja demokraatia eest vastutavate isikutega;

45. kutsub nõukogu ja komisjoni üles uurima võimalusi ELi institutsioonide ja kõigi teiste kaitsemehhanismide vahelise ühise hoiatussüsteemide mehhanismi loomiseks;

46. usub, et teabe jagamist hõlbustaks ka konkreetsete andmebaaside või nn päevikute loomine, et jälgida läbiviidavat tegevust, eriti seoses üksikisikutega, tagades samal ajal täieliku konfidentsiaalsuse;

47. kutsub Euroopa Komisjoni üles korrapäraselt jälgima inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suuniste rakendamist nii lühikeses kui pikemas perspektiivis ja teostama selle üle järelevalvet ning andma selle kohta aru Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjonile;

*

* *

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja ELi liikmesriikidele.

Statistiliste andmete kvaliteet Euroopa Liidus ja komisjoni kontrollivolituste laiendamise (Eurostat)

P7_TA(2010)0230

Euroopa Parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioon statistiliste andmete kvaliteedi kohta Euroopa Liidus ja komisjoni kontrollivolituste laiendamise (Eurostat) kohta

(2011/C 236 E/11)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2010)0053);

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut (KOM(2005)0071 – 2005/0013(CNS));